

МОНГОЛ УЛСЫН ХУУЛЬ

2023 оны ... дугаар
сарын ...-ны өдөр

Улаанбаатар
хот

ОЛОН НИЙТИЙН СҮЛЖЭЭНД ХҮНИЙ ЭРХИЙГ ХАМГААЛАХ ТУХАЙ

НЭГДҮГЭЭР БҮЛЭГ НИЙТЛЭГ ҮНДЭСЛЭЛ

1 дүгээр зүйл.Хуулийн зорилт

1.1.Энэ хуулийн зорилт нь олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхлыг хамгаалах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулахтай холбоотой харилцааг зохицуулахад оршино.

2 дугаар зүйл.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах хууль тогтоомж

2.1.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах хууль тогтоомж нь Монгол Улсын Үндсэн хууль, Хүүхэд хамгааллын тухай хууль, Кибер аюулгүй байдлын тухай хууль, Гэмт хэрэг, зөрчлөөс урьдчилан сэргийлэх тухай хууль, Садар самуун явдалтай тэмцэх тухай хууль, энэ хууль болон эдгээр хуультай нийцүүлэн гаргасан хууль тогтоомжийн бусад актаас бүрдэнэ.

2.2.Монгол Улсын олон улсын гэрээнд энэ хуульд зааснаас өөрөөр заасан бол олон улсын гэрээний заалтыг дагаж мөрдөнө.

3 дугаар зүйл.Хуулийн үйлчлэх хүрээ

3.1.Энэ хуулиар олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс хамгаалах, хууль тогтоомжийн хэрэгжилтийг хангуулах, соён гэгээрүүлэхтэй холбоотой харилцаанд үйлчилнэ.

3.2.Олон нийтийн сүлжээгээр гурваас доош тооны хэрэглэгч хоорондоо харилцахад энэ хууль үйлчлэхгүй.

4 дүгээр зүйл.Хуулийн нэр томъёоны тодорхойлолт

4.1.Энэ хуульд хэрэглэсэн дараах нэр томъёог доор дурдсан утгаар ойлгоно:

4.1.1."Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төв" гэж Кибер аюулгүй байдлын тухай хуулийн 20.1.2-т заасныг;

4.1.2."контентыг нийтлэх" гэж хэрэглэгч контентыг олон нийтийн сүлжээнд нийтэд нээлттэй хүргэхийг;

4.1.3."контентыг түгээх" гэж нийтэлсэн контентыг олон нийтийн сүлжээнд бусад этгээдэд дамжуулахыг;

4.1.4."контентыг түдгэлзүүлэх" гэж олон нийтийн сүлжээнд нийтэлсэн контенттой танилцах, түгээх боломжийг тодорхой хугацаанд хязгаарлахыг;

4.1.5."ногоон суваг" гэж олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчтэй зөрчилтэй контентыг шийдвэрлэх, харилцан мэдээлэл солилцох чиглэлээр хамтран ажиллах сувгийг;

4.1.6."олон нийтийн сүлжээ" гэж интернэт сүлжээ ашиглан контентыг нийтэд нийтлэх, харилцан мэдээлэл солилцох, түгээх зориулалт бүхий программ хангамжийг;

4.1.7."олон нийттэй харилцах нэгж" гэж Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төвийн бүтцийн нэгжийг;

4.1.8."төлөөлөгчийн газар" гэж Иргэний хуулийн 29.3-т заасныг;

4.1.9."үйлчилгээ эрхлэгч" гэж олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ үзүүлж байгаа этгээдийг;

4.1.10."хэрэглэгч" гэж олон нийтийн сүлжээнд бүртгэгдсэн, хэрэглэгчийн хаягтай хүн, хуулийн этгээдийг;

4.1.11."хэрэглэгчийн хаяг" гэж олон нийтийн сүлжээнд хэрэглэгчийг ялган таних зориулалт бүхий үг, үсэг, тоо болон бусад тэмдэгтээс бүрдсэн мэдээллийг;

4.1.12."хүний хувийн мэдээлэл" гэж Хүний хувийн мэдээлэл хамгаалах тухай хуулийн 4.1.11-д заасан мэдээллийг;

4.2.Энэ хуулийн 4.1.5-д заасан "ногоон суваг"-ийг хэрэгжүүлэх эрхийг олон улсад зөвшөөрөгдсөн мэргэжлийн холбоо, төрийн бус байгууллагад олгож болно.

5 дугаар зүйл.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалахад баримтлах зарчим

5.1.Олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалахад дараах зарчмыг баримтална:

5.1.1.хууль дээдлэх;

5.1.2.үг хэлэх, үзэл бодлоо илэрхийлэх эрх чөлөөг хүндэтгэх,

5.1.3.хүнийг үзэл бодлоор нь ялгаварлан гадуурхахгүй байх;

5.1.4.бусдын нэр төр, алдар хүнд, эрх, эрх чөлөө, хууль ёсны ашиг сонирхлыг зөрчихгүй байх;

5.1.5.хүний хувийг мэдээллийг хамгаалах;

5.1.6.үндэсний аюулгүй байдал, нийгмийн хэв журмыг хангах;

5.1.7.олон нийтийн сүлжээний зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх, соён гэгээрүүлэх.

ХОЁРДУГААР БҮЛЭГ ЗӨРЧИЛТЭЙ КОНТЕНТ

6 дугаар зүйл.Зөрчилтэй контент

6.1.Зөрчилтэй контентод олон нийтэд түгээх зорилгоор нийтэлсэн текст, тэмдэг, зураг, дуу, хөдөлгөөнт дүрс болон бусад хэлбэр бүхий дараах мэдээллийг хамааруулна:

6.1.1.Монгол Улсын төрийн бэлгэ тэмдэг, үндэсний өв, соёл, зан заншил болон түүх, соёлын үнэт зүйлийг гутаан доромжилсон;

6.1.2.цахим сүлжээ ашиглан залилсан;

6.1.3.хүүхдийн бие махбод, оюун санаа, зан суртахуунд сөргөөр нөлөөлөхүйц дарамт үзүүлсэн, уриалсан, сурталчилсан;

6.1.4.хүчирхийлэл, садар самууныг уриалсан, сурталчилсан;

6.1.5.хүнийг заналхийлэх, амиа хорлох, өөрийн бие махбодид гэмтэл учруулахыг уриалсан, сурталчилсан;

6.1.6.мансууруулах эм, сэтгэцэд нөлөөт бодисын хэрэглээг уриалсан, сурталчилсан;

6.1.7.экстремист үйл ажиллагаа явуулах, үндэсний эв нэгдлийг бусниулах, төрийн болон албаны нууцыг задруулах, террорист үйлдэл хийх, хүн төрөлхтний аюулгүй байдлын эсрэг болон үндэсний аюулгүй байдлын эсрэг гэмт хэргийн шинжийг агуулсан, гэмт хэрэг үйлдэхэд өдөөн турхирсан, уриалсан;

6.1.8.хувь хүн буюу тодорхой бүлгийг үндэс угсаа, хэл, арьсны өнгө, хүйс, нийгмийн гарал, байдал, хөрөнгө чинээ, шашин шүтлэг, үзэл бодол, бэлгийн, хүйсийн чиг баримжаа, хөгжлийн бэрхшээл болон эрүүл мэндийн байдлаар нь ялгаварлан гадуурхсан, дайсагнуулах, эвдрэлцүүлэх, салан тусгаарлахыг ухуулсан, уриалсан;

6.1.9.оюуны өмчийн эрхийн зөрчилтэй;

6.1.10.гэмт хэрэг, зөрчлийн үйлдлийг нарийвчлан зааварчилсан, эсхүл гэмт хэрэг, зөрчил үйлдэхийг уриалсан, өдөөн турхирсан, хатгасан, сурталчилсан, дэмжсэн;

6.1.11.хүүхдийг гуйлга гуйх, тэнэмэл, хараа хяналтгүй амьдрахад татан оруулсан, уриалсан, өдөөн хатгасан, сурталчилсан.

6.1.12.мэдээлэл нийтлэгдсэн олон нийтийн сүлжээний нөхцөл, шаардлагыг зөрчсөн.

6.2.Энэ хуулийн 6.1-д заасан контентын зөрчилтэй эсэхийг хянан шийдвэрлэхэд дараах нөхцөлийг харгалзан үзнэ:

6.2.1.нийтэлсэн хэрэглэгчийн олон нийтийн сүлжээн дэх нөлөө бүхий байдал;

6.2.2.контент нь хувь хүн, хуулийн этгээд, эсхүл нийгмийн тодорхой бүлгийн эсрэг чиглэсэн байдал;

6.2.3.контентын агуулга, түүнийг илэрхийлсэн хэлбэр, хэв маяг, ашигласан үг хэллэг;

6.2.4.контентын үүсгэсэн, түгээсэн арга хэлбэр, давтамж;

6.2.5.контентын улмаас бусдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол, нийгэм, эдийн засагт учруулж болох эрсдэл.

6.3.Нийтийн албан тушаалтан хүний хувийн мэдээллийг олон нийтийн сүлжээнд зөвшөөрөлгүйгээр нийтлэх, түгээхийг хориглоно.

ГУРАВДУГААР БҮЛЭГ ҮЙЛЧИЛГЭЭ ЭРХЛЭГЧ, ХЭРЭГЛЭГЧИЙН ЭРХ, ҮҮРЭГ

7 дугаар зүйл.Үйлчилгээ эрхлэгч, түүний эрх, үүрэг

7.1.Үйлчилгээ эрхлэгч дараах эрх, үүрэгтэй байна:

7.1.1.зөрчилтэй контенттой холбогдуулан хэрэглэгчээс гомдол, мэдээлэл, тайлбар авах;

7.1.2.зөрчилтэй контент, эсхүл зөрчилтэй контент агуулсан хэрэглэгчийн хаягийг түдгэлзүүлэх, устгах, мэдээллийн тархацыг бууруулах талаар олон нийттэй харилцах нэгжийн хүсэлт, шийдвэрийг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх;

7.1.3.энэ хуулийн 7.1.2-т заасан хүсэлтийн тоо, шийдвэрлэсэн байдлын талаарх тайлан мэдээг жил бүр олон нийттэй харилцах нэгжид хүргүүлэх;

7.1.4.Монгол Улсаас бүртгэлтэй 300000 буюу түүнээс дээш тооны хэрэглэгчтэй бол төлөөлөгчийн газар байгуулах;

7.1.5.хэрэглэгчийг утасны дугаар, эсхүл цахим шуудангийн хаягаар баталгаажуулан бүртгэх;

7.1.6.хэрэглэгчийн хувийн мэдээллийг хамгаалах;

7.1.7.зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг 7 хоногийн дотор хянан шийдвэрлэх;

7.1.8.олон нийттэй харилцах нэгжийн саналаар хэрэглэгчийн хаягийг баталгаажуулах.

8 дугаар зүйл.Хэрэглэгчийн эрх, үүрэг

8.1.Хэрэглэгч дараах эрх, үүрэгтэй байна:

8.1.1.зөрчилтэй контентын улмаас эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол нь хөндөгдсөн тохиолдолд олон нийттэй харилцах нэгж, үйлчилгээ эрхлэгчид хандаж шийдвэрлүүлэх;

- байх;
- 8.1.2.зөрчилтэй контентыг олон нийтийн сүлжээнд нийтлэхгүй, түгээхгүй
- 8.1.3.хэрэглэгчийн хаяг, хувийн мэдээллийн аюулгүй байдлыг хангах;
- 8.1.4.зөрчилтэй контент нийтэлсэн, түгээсэн нь бусдын эрх, хууль ёсны ашиг сонирхолд хохирол, хор уршиг учруулсан бол учруулсан гэм хорыг арилгах;
- 8.1.5.нийтэлсэн контентын үнэн зөв байдлыг хариуцах;
- 8.1.6.олон нийттэй харилцах нэгжийн тавьсан хууль ёсны шаардлагыг биелүүлэх.

ДӨРӨВДҮГЭЭР БҮЛЭГ ЗӨРЧИЛТЭЙ КОНТЕНТЫГ ХЯНАН ШИЙДВЭРЛЭХ

9 дүгээр зүйл.Зөрчилтэй контентын талаар хүсэлт гаргах

9.1.Зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүн, хуулийн этгээд, зөвлөмж, шаардлагыг хуульд заасан эрх бүхий байгууллага олон нийттэй харилцах нэгжид цаасан, эсхүл цахим хэлбэрээр гаргана.

9.2.Олон нийттэй харилцах нэгжийн үйл ажиллагааны журмыг Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын саналыг үндэслэн цахим хөгжил, харилцаа холбооны асуудал эрхэлсэн Засгийн газрын гишүүн батална.

10 дугаар зүйл.Зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүлээн авч, хянан шийдвэрлэх

10.1.Олон нийттэй харилцах нэгж нь зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хүлээн авч бүртгэн, хянан шийдвэрлэнэ.

10.2.Олон нийттэй харилцах нэгж нь энэ хуулийн 6-р зүйлд заасан мэдээллийн агуулга, нөхцөлийг харгалзан 72 цагийн дотор хянан шийдвэрлэх бөгөөд гарсан санал, дүгнэлтийг үндэслэн Кибер халдлага, зөрчилтэй тэмцэх нийтийн төв нь дараах шийдвэрийн аль нэгийг гаргаж, хүсэлт гаргасан хүнд даруй мэдэгдэнэ:

10.2.1.хүсэлтийг хүлээн авахаас татгалзах;

10.2.2.хүсэлтийг шийдвэрлэж, шийдвэр, зөвлөмж, шаардлагыг ногоон сувгийг хариуцан ажиллаж байгаа байгууллага эрхлэгч болон олон нийтийн сүлжээний үйлчилгээ эрхлэгчид хүргүүлэх;

10.2.3.харьяаллын дагуу эрх бүхий байгууллагад шилжүүлж, хамтран ажиллах.

10.3.Энэ хуулийн 10.2-т заасан хүсэлт хянан шийдвэрлэх хугацааг шаардлагатай тохиолдолд нэг удаа ажлын 3 өдрөөр сунгаж болно.

10.4.Олон нийттэй харилцах нэгж нь зөрчилтэй контентын талаарх хүсэлтийг хянан шийдвэрлэхдээ лавлагаа, тодорхойлолт, тайлбар гаргуулан авах, шинжээч ажиллуулах, Хүний эрхийн Үндэсний Комиссын саналыг авч болно.

ТАВДУГААР БҮЛЭГ
ОЛОН НИЙТИЙГ СОЁН ГЭГЭЭРҮҮЛЭХ ЧИГЛЭЛЭЭР
ХЭРЭГЖҮҮЛЭХ ҮЙЛ АЖИЛЛАГАА

11 дүгээр зүйл.Олон нийтийн сүлжээний зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр хэрэгжүүлэх соён гэгээрүүлэх үйл ажиллагаа

11.1.Олон нийттэй харилцах нэгж нь олон нийтийн сүлжээнд хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөхөөс хамгаалах, хохирох эрсдэлийг бууруулах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх зорилгоор хүн, хуулийн этгээдийг соён гэгээрүүлэх чиглэлээр Харилцаа холбооны зохицуулах хороотой хамтран дараах нөлөөллийн цогц арга хэмжээг хэрэгжүүлнэ:

11.1.1.олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээ, зан үйл, хор аюул учруулж болзошгүй шалтгаан, нөхцөлийг судлах, зохистой хэрэглээг төлөвшүүлэх чиглэлээр мэдээ, мэдээллийг олон нийтэд тогтмол хүргэх;

11.1.2.олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээнээс үүсэх хор аюулын талаар таниулах ажлыг олон нийтэд тасралтгүй явуулах, түүнээс урьдчилан сэргийлэх арга барилд сургах чиглэлээр сургалт, сурталчилгаа тогтмол зохион байгуулах;

11.1.3.олон нийтийн сүлжээнд өөрийгөө болон бусдыг хамгаалах зан суртахуун, хандлага, чадварыг бий болгоход чиглэсэн арга хэмжээг зохион байгуулах;

11.1.4.олон нийтийн сүлжээний зохисгүй хэрэглээнээс гэмт хэрэг, зөрчилд өртөх, хүний эрх, хууль ёсны ашиг сонирхол зөрчигдөх эрсдэлээс урьдчилан сэргийлэх талаар мэдэгдэл, зөвлөмжийг хүн, хуулийн этгээдэд өгөх;

11.1.5.олон нийтийн сүлжээнд хүний эрхийг хамгаалах талаар гадаад улсын болон олон нийтийн байгууллагатай хамтран ажиллах.

ЗУРГАДУГААР БҮЛЭГ
БУСАД ЗҮЙЛ

12 дугаар зүйл.Хууль хүчин төгөлдөр болох

12.1.Энэ хуулийг 2023 оны ... дүгээр сарын ...-ны өдрөөс эхлэн дагаж мөрдөнө.